COVID-19 i befolknings- og kriminalitetsstatistikken i 2020

COVID-19 i befolknings- og kriminalitetsstatistikken i 2020

COVID-19 i befolknings- og kriminalitetsstatistikken i 2020

Udgivet af Danmarks Statistik September 2021

Foto: Grafik af Danmarks Statistik

Pdf-udgave:

Kan hentes gratis på www.dst.dk/publ/Covid19bk ISBN 978-87-501-2384-2

Adresser:

Danmarks Statistik Sejrøgade 11 2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17 e-mail: dst@dst.dk www.dst.dk

Signaturforklaring:

- » Gentagelse
- Nul
- 0 }
- 0,0 Mindre end en halv af den anvendte enhed
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- . . Oplysning for usikker til at angives
- . . . Oplysning foreligger ikke
- * Foreløbige anslåede tal
- Databrud i en tidsserie. Oplysninger fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige
- // Databrud i diagrammer
- i.sk. Ikke sæsonkorrigeret
- sk. Sæsonkorrigeret
- r Reviderede tal

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.

© Danmarks Statistik 2021

Du er velkommen til at citere fra denne publikation. Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug. Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik. Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN, har den ret til – inden for aftalens rammer – at kopiere fra publikationen.

Forord

Med Statsministerens pressemøde den 11. marts 2020 blev det tydeligt, at også Danmark stod midt i den globale COVID-19-pandemi. Landet lukkede ned, en stor andel af alle børn og voksne blev sendt hjem fra institutioner, skoler og arbejdspladser, og bekymringer om virus, smitterisiko og sygdomsforløb blev pludselig konkrete og meget nærværende.

I tiden der fulgte, var danskerne og dermed også medierne særligt optagede af dødeligheder, smittetal og antal indlæggelser, men efterhånden begyndte spørgsmål om, hvad hjemsendelserne mon ville betyde for de danske familier og samfundet mere generelt også at melde sig, herunder en række spørgsmål som befolknings- og kriminalitetsstatistikken kan give svar på: Hvordan blev ind- og udvandring påvirket, da grænser var lukkede verden over? Har krisen og det udbredte hjemmearbejde haft betydning for antallet af skilsmisser? Ville fertiliteten blive påvirket? Betød den mindskede pendling et fald i antallet af trafikulykker? Og hvordan med indbrudsfrekvensen, når nu en stor del af danskerne arbejdede hjemme?

Efterhånden som kvartals- og årsstatistikkerne for 2020 blev tilgængelige, har Danmarks Statistik naturligvis forsøgt at belyse, om 2020 var særligt påvirket og hvordan 2020-opgørelserne skulle forstås i forhold til tidligere år, fx i *NYT fra Danmarks Statistik*, som følger publiceringen af ny data i Statistikbanken. Dog tænker vi også, at der kunne være brug for et samlet overblik over, hvordan 2020-statistikken blev påvirket af COVID-19-situationen – både hvor der var markante afvigelser fra tidligere år og hvor den forventede påvirkning ikke sporedes – hvilket vi derfor forsøger at gøre med denne publikation på befolknings- og kriminalitetsområdet. Heri opgør vi også på månedsbasis, hvor det er relevant og muligt, således at forskellene hen over 2020 står frem. For emnerne døde og levendefødte er opgørelser for den første halvdel af 2021 medtaget. Den eventuelle påvirkning af COVID-19 i antal levendefødte er først aktuel fra december 2020 og frem, og da antallet af døde med COVID-19 steg mod slutningen er året, medtages opgørelser på dette frem til 30. juni 2021 også.

Målet med denne udgivelse er at vise befolknings- og kriminalitetsopgørelserne for 2020 med den brede pensel: Hvilke opgørelser viste i 2020 markante afvigelser fra tidligere år, og hvor kunne der på centrale emner ikke spores nogen særlig effekt af de særlige omstændigheder i 2020. Eftersom målet er at give overblik, vil der være detaljer som ikke belyses, og vi håber derfor, at læserne har lyst til at dykke ned i de tabeller i Statistikbanken, som der refereres til ved de enkelte figurer.

Endelig har vi for at sætte de danske opgørelser i perspektiv til vores omverden inkluderet et afsnit om de mest centrale elementer af befolkningsudviklingen i 2020 fra vores nordiske nabolande.

Danmarks Statistik, september 2021

Birgitte Anker, rigsstatistiker Henrik Bang, kontorchef i Befolkning og Uddannelse

Indholdsfortegnelse

	COVID-19-tidslinje 2020 – udvalgte datoer og begivenheder	6
1.	Påvirkning af det samlede befolkningstal	7
1.1	Befolkningstilvækst	7
1.2	Ind- og udvandring	7
1.3	Asylansøgninger og opholdstilladelser	10
1.4	Dødelighed og middellevetid	11
1.5	Fødte	14
2.	Ændringer blandt befolkningen	17
2.1	Skilsmisser	17
2.2	Vielser	18
2.3	Navneskift	19
2.4	Flytninger	21
3.	Kriminalitet og færdselsuheld	23
3.1	Tyverier, indbrud og vold	23
3.2	Færdselsuheld med personskade	25
4.	Nordisk udsyn	27
4.1	Befolkningsudvikling i 2020	27
5.	Henvisninger	29

COVID-19-tidslinje 2020 – udvalgte datoer og begivenheder

30. jan. WHO ophøjede COVID-19-virus til en global nødsituation.

6. marts Statsministeren holdt sit første pressemøde relateret til Corona, og Udenrigsministeriet skærpede deres rejsevejledninger.

Udenrigsministeriet frarådede rejser til en række regioner i Nord-10. marts italien, Iran og specifikke områder i Kina, Sydkorea og Østrig. Fly-

trafikken fra disse områder til Danmark indstilledes.

Statsministeren afholdt det pressemøde, hvor Danmark lukkede ned; 11. marts i første omgang i to uger. Alle offentligt ansatte, der ikke varetog kritiske funktioner, blev sendt hjem, ligesom alle skoler, dagtilbud og institutioner lukkede. Alle private arbejdsgivere opfordredes kraftigt til at sikre, at flest mulige medarbejdere arbejdede hjemmefra,

afholdt ferie eller afspadserede.

14. marts Danmark lukkede grænserne midlertidigt som et af de første lande i verden; varetransport var dog stadig muligt. Udenrigsministeriet frarådede alle unødvendige rejser til hele verden og opfordrede til, at danskere der befandt sig i udlandet vendte hjem.

Storcentre, frisører, restauranter mv. lukkede ned. 18. marts

Alle tiltag forlængedes til d. 13. april. 23. marts

Vuggestuer, børnehaver og 0.-5. klasse åbnede igen. 15. april

Visse liberale erhverv genåbnede. 20. april

Udenrigsministeriet forlængede sin globale rejsevejledning og fra-9. maj rådede dermed alle ikke-nødvendige rejser for hele verden til 31. maj.

Restaurations- og caféliv samt folkekirken og trossamfund gen-18. maj åbnede. 6.-10. klasserne, klubtilbud, STU, EUD og FGU åbnede igen, og efterskoleelever kunne vende tilbage til deres efterskoler.

27. maj Gymnasier, foreningsliv, fysisk tilstedeværelse i den offentlige sektor (undtagen i Region Hovedstaden og Region Sjælland), højskoler mm. genåbnede.

Danmark åbnede grænsen for norske, islandske og tyske turister, der 15. juni planlagde seks overnatninger uden for København/Frederiksberg.

15. juni Danskere bosat i udlandet kunne tage ægtefæller og børn med ind i Danmark.

27. juni Ny model for rejsevejledninger i EU- og Schengenlandene samt Storbritannien: Der åbnedes til alle lande, hvor smittetrykket var under 20 pr. 100.000 indbyggere.

Regeringen afholdt pressemøde om nye tiltag mod spredningen af 18. sept. COVID-19, herunder en opfordring til at alle arbejdspladser – både private og offentlige – arbejdede hjemmefra. Disse tiltag gjaldt i første omgang til 4. oktober, siden til 18. oktober og endelig året ud, dvs. frem til 2. januar 2021.

16. dec. På et pressemøde præsenterede Statsministeren landsdækkende restriktioner, der gjaldt til 3. januar 2021. Disse forlængedes senere til først 17. januar; så 7. februar, og endelig 28. februar 2021.

Kilder: Tænketanken EUROPAs coronatidslinje Statsministerens pressemøder

Nyheder fra Udenrigsministeriet

Påvirkning af det samlede befolkningstal

1.1 Befolkningstilvækst

I 2020 forøgedes den danske befolkning med 17.000 personer, hvilket gav en befolkningstilvækst på 0,29 pct. Det er på niveau med 2019, men relativt i sammenligning med den fem-årige periode forud, hvor befolkningstilvæksten var på gennemsnitlige 0,5 pct., se figur 1.1. Den svage befolkningstilvækst skyldes overvejende, at der var en lavere indvandring, hvilket skal ses i lyset af de rejserestriktioner, som fulgte i kølvandet på COVID-19-pandemien. Fødselsoverskuddet på 6.292 personer var lavere i 2020 end gennemsnittet for de foregående fem år, men på niveau med 2018.

Tusinde Pct Tusinde 0,9 5.900 60 0,8 5.800 50 0,7 5.700 0,6 40 5.600 0,5 5.500 30 0,4 5.400 0,3 20 5.300 0,2 10 5.200 0 0.0 5.100 2004 2008 2012 2016 2020 2004 2020 Befolkningstilvækst (pct.) Befolkning 1. januar -■Fødselsoverskud Nettoindvandrede

Figur 1.1 Befolkning, befolkningstilvækst, fødselsoverskud og nettoindvandrede. 2004-2020

Kilde: www.statiskbanken.dk/hisb3, bev107 og bev1

1.2 Ind- og udvandring

Samlet set for hele 2020 faldt indvandringen med 23 pct. i forhold til gennemsnittet for perioden 2015-2019. Faldet var størst i april og maj 2020, hvor antallet af indvandringer faldt hhv. 65 og 62 pct. i forhold til de tilsvarende måneder 2015-2019. Opgjort tilsvarende faldt det samlede antal udvandringer kun med 13 pct. i 2020, men dette skal ses i lyset af, at udvandringen i februar og marts 2020 var hhv. 20 og 26 pct. højere end de tilsvarende måneder i perioden 2015-2019. Faldet for udvandringerne var også størst i april og maj samt december 2020, hhv. 35, 47 og 40 pct. lavere i forhold til gennemsnittet i 2015-2019, se figur 1.2. Både ind- og udvandringer varierer en del, både hen over året og fra år til år, men faldet i 2020 er markant.

40 30 20 Udvandring 10 0 -10 -20 -30 -40 -50 Indvandring -60 -70 Jan Feb Marts April Maj Juni Juli Aug Sept Okt Dec

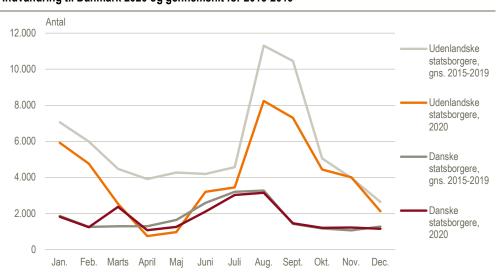
Figur 1.2 Ind- og udvandring i 2020, ift. månedlige afvigelser i perioden 2015-2019

Anm.: Kun vandringer hvor hændelsen er sket i registreringsåret er medtaget. Dette giver kun en lille afvigelse for indvandringerne, men for udvandringerne optælles dermed 20 pct. (i 2020) færre udvandringer end hvis alle registrerede vandringer var inkluderet.

Kilde: Særkørsel baseret på indholdet i www.statiskbanken.dk/indvan og udvan

Antallet af udenlandske statsborgere, der indvandrede til Danmark i løbet af 2020, faldt med 30 pct. i forhold til femårs-perioden fra 2015-2019. De største fald ses i april og maj 2020, hvor der var hhv. 81 og 77 pct. færre indvandringer af udenlandske statsborgere, se figur 1.3.

Antallet af danske statsborgere, der i 2020 indvandrede til Danmark, var samlet set for hele året på stort set samme niveau som de tidligere år. Dog sås en markant stigning i marts måned, hvor der var 84 pct. flere indvandringer end gennemsnittet for perioden 2015-2019. Det var i marts måned 2020, at Danmark lukkede ned første gang, og myndighederne opfordrede danskere i udlandet til at rejse hjem.

Figur 1.3 Indvandring til Danmark 2020 og gennemsnit for 2015-2019

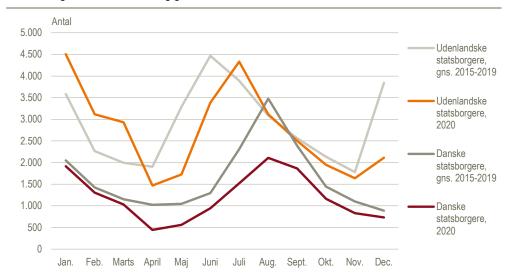
Anm. Kun vandringer hvor hændelsen er sket i registreringsåret er medtaget. Dette giver kun en lille afvigelse for indvandringerne, men for udvandringerne optælles dermed 20 pct. (i 2020) færre udvandringer end hvis alle registrerede vandringer var inkluderet.

Kilde: Særkørsel baseret på indholdet i www.statiskbanken.dk/indvan

Antallet af udenlandske statsborgere, der udvandrede fra Danmark i løbet af 2020, faldt 6 pct. i forhold til gennemsnittet for femårs-perioden fra 2015-2019. Størst var faldet i månederne april, maj, juni og december med hhv. 23, 47, 24 og 45 pct., se figur 1.4.

Antallet af danske statsborgere, der udvandrede fra Danmark i løbet af 2020, faldt med 26 pct. i forhold til gennemsnittet for 2015-2019. Især i månederne april til og med august var antallet markant lavere; mellem 27-57 pct. lavere.

Figur 1.4 Udvandring fra Danmark 2020 og gennemsnit for 2015-2019

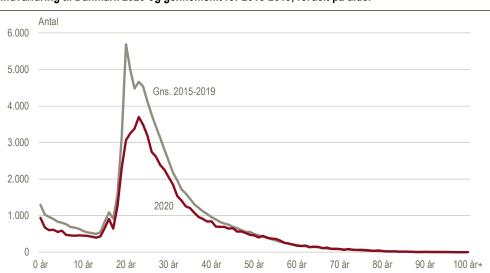

Anm. Kun vandringer hvor hændelsen er sket i registreringsåret er medtaget. Dette giver kun en lille afvigelse for indvandringerne, men for udvandringerne optælles dermed 20 pct. (i 2020) færre udvandringer end hvis alle registrerede vandringer var

Kilde: Særkørsel delvist baseret på indholdet i www.statiskbanken.dk/udvan

Det var primært personer i aldrene fra starten til midten af 20'erne, der stod for faldene både blandt ind- og udvandringer, se figur 1.5 og 1.6.

Figur 1.5 Indvandring til Danmark 2020 og gennemsnit for 2015-2019, fordelt på alder

Anm.1: Både danske og udenlandske statsborgere.

Anm.2: Kun vandringer hvor hændelsen er sket i registreringsåret er medtaget. Dette giver kun en lille afvigelse for indvandringerne, men for udvandringerne optælles dermed 20 pct. (i 2020) færre udvandringer end hvis alle registrerede vandringer var

Kilde: Særkørsel delvist baseret på indholdet i www.statiskbanken.dk/indvan

Anta 4.000 3.500 Gns. 2015-2019 3.000 2.500 2 000 2020 1.500 1.000 500 0 0 år 10 år 20 år 30 år 40 år 50 år 60 år 70 år 80 år 90 år 100 år+

Figur 1.6 Udvandring fra Danmark 2020 og gennemsnit for 2015-2019, fordelt på alder

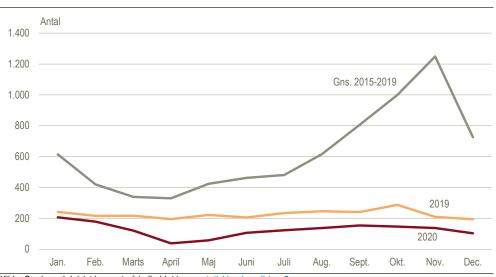
Anm.1: Både danske og udenlandske statsborgere.

Anm.2: Kun vandringer hvor hændelsen er sket i registreringsåret er medtaget. Dette giver kun en lille afvigelse for indvandringerne, men for udvandringerne optælles dermed 20 pct. (i 2020) færre udvandringer end hvis alle registrerede vandringer var inkluderet.

Kilde: Særkørsel delvist baseret på indholdet i www.statiskbanken.dk/udvan

1.3 Asylansøgninger og opholdstilladelser

Antallet af asylansøgninger i 2020 lå markant lavere end femårs-perioden fra 2015-2019. Samlet set for hele året 2020 var faldet på 80 pct. i forhold til femårs-perioden fra 2015-2019. I forhold til 2019 var der i 2020 et fald på 44 pct., se figur 1.7. Kun personer, der opholder sig i Danmark, kan indgive en ansøgning om asyl i Danmark, og dette gælder uanset om personen er rejst ind i Danmark uden et opholdsgrundlag eller i forvejen har en opholdstilladelse.

Figur 1.7 Bruttoansøgere til asyl 2019, 2020 og gennemsnit for 2015-2019

Kilde: Særkørsel delvist baseret på indholdet i www.statiskbanken.dk/van5

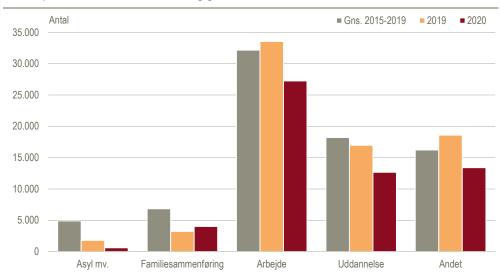
Antallet af givne opholdstilladelser i 2020 faldt også, nemlig med 26 pct. set i forhold til femårs-perioden fra 2015-2019. Der sås især et fald lige efter Danmark lukkede ned i marts 2020, hvor antallet i april og maj lå omkring 70 pct. lavere end gennemsnittet for femårs-perioden fra 2015-2019, se figur 1.8.

14.000 12.000 Gns. 2015-2019 10.000 8.000 6.000 2019 4.000 2.000 Jan Feb Marts April Mai Juni Juli Aug. Sept. Okt Nov Dec

Figur 1.8 Antal givne opholdstilladelser 2019, 2020 og gennemsnit for 2015-2019

Kilde: Særkørsel delvist baseret på indholdet i www.statiskbanken.dk/van77

For de forskellige kategorier af opholdstilladelser var der for alle tale om et fald i 2020 i forhold til femårs-perioden fra 2015-2019, se figur 1.9. Det største antalsmæssige fald var blandt opholdstilladelser til uddannelse. Her sås et fald på 5.569 opholdstilladelser, hvilket svarer til 31 pct. Antal opholdstilladelser til arbejde – der er klart den største gruppe – havde i 2020 et fald på 4.909 tilladelser eller 15 pct.

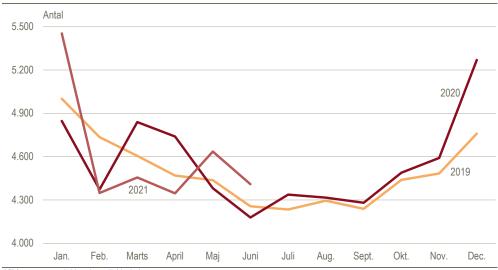
Figur 1.9 Antal opholdstilladelser 2019, 2020 og gennemsnit for 2015-2019

Kilde: www.statiskbanken.dk/van66

Dødelighed og middellevetid 1.4

I 2020 var det totale antal dødsfald på 54.645 personer, hvilket var lidt højere end i 2019, hvor der døde 53.958 personer. På trods af COVID-19-pandemien, som kom til Danmark i starten af 2020, har der kun været en meget lille stigning i antallet af døde, når der sammenlignes med 2019. Antallet af døde i Danmark lå i begge år på ca. 10 døde pr. 1.000 indbyggere.

Figur 1.10 Døde pr. måned 2019, 2020 og 2021 (1. halvår)

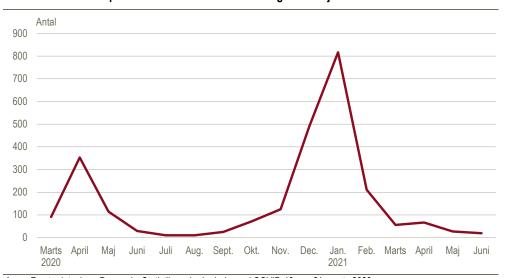

Kilde: www.statiskbanken.dk/dodc1

Generelt dør flere om vinteren end om sommeren. Det hænger sammen med årstidsrelaterede sygdomme som fx influenza, som kan være dødelig for ældre mennesker. Denne tendens er også afspejlet i figur 1.10, hvor antallet af døde er fordelt på måneder. Det ses tydeligt, at antallet af døde i både 2019 og 2020 var lavest i sommermånederne og højst i vintermånederne. Det er desuden værd at lægge mærke til, at antallet af døde i december 2020 og januar 2021 var højere, når der sammenlignes med de tilsvarende måneder det forgangne år. I december 2020 og januar 2021 døde hhv. 5.270 og 5.454 personer, hvilket var hhv. 11. og 13 pct. flere end december 2019 og januar 2020.

Det relativt høje antal døde i december 2020 og januar 2021 kunne muligvis være relateret til COVID-19-pandemien. Samlet set har Danmark til og med juni 2021 registreret 2.534 dødsfald med COVID-19, og når disse dødsfald fordeles på måneder, ses det netop, at antallet af dødsfald med COVID-19 toppede i januar 2021 med 817 dødsfald på en måned. Herefter følger december 2020 med 490 dødsfald. Omvendt blev der kun registreret 10 dødsfald med COVID-19 i både juli og august 2020, se figur 1.11.

Figur 1.11 Døde med COVID-19 pr. måned. Fra 21. marts 2020 til og med 30. juni 2021

Anm.: Første dato, hvor Danmarks Statistik opgjorde døde med COVID-19, var 21. marts 2020.

Kilde: www.statiskbanken.dk/smit1

For at undersøge COVID-19-pandemiens indvirkning på dødeligheden nærmere, beregnes dødshyppigheden i det følgende for forskellige aldersklasser for årene 2019 og 2020. Dødshyppigheden svarer til sandsynligheden for, at en person i en bestemt aldersklasse dør i løbet af et kalenderår. Og da årstidsrelaterede sygdomme som nævnt netop er mere alvorlige for ældre mennesker, giver det god mening at undersøge, om der kan konstateres en ændring i dødshyppigheden for bestemte aldersklasser fra 2019 til 2020.

Figur 1.12 viser dødshyppigheden for en række udvalgte aldersgrupper. Det ses, at der er en tydelig tendens til, at dødeligheden stiger med alderen, hvilket selvfølgelig hænger sammen med, at ældre mennesker af naturlige årsager har en større risiko for at dø end yngre mennesker. Derfor er det heller ikke underligt, at sandsynligheden for at dø i løbet af et kalenderår er højest blandt personer over 90 år. I denne gruppe var sandsynligheden på 23 pct. både i 2019 og 2020. Modsat var sandsynligheden for at dø mindre end 1 pct. blandt de 50-59-årige i begge år.

2019 2020 20 15 60-69 år 70-79 år 80-89 år 90 år +

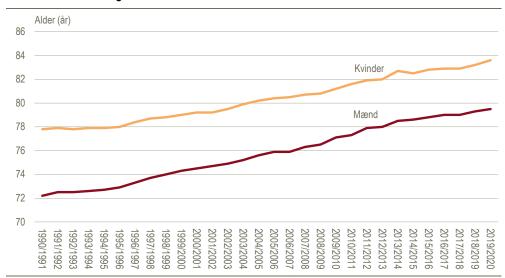
Figur 1.12 Dødshyppigheder for udvalgte aldersgrupper 2019 og 2020

Kilde: www.statiskbanken.dk/folk1a og dod

Selvom dødshyppigheden er stigende med alderen, er hyppighederne for de enkelte aldersgrupper stort set identiske, når kalenderårene 2019 og 2020 sammenlignes. På trods af, at der er registreret 2.515 dødsfald relateret til COVID-19 i 2020, kan der således ikke konstateres en forøget dødelighed for aldersgrupper. Udviklingen i dødeligheden skal ses i lyset af de initiativer, der er taget for at begrænse spredningen af COVID-19.

De aldersspecifikke dødshyppigheder indgår også i beregningen af middellevetiden, dog med den forskel, at hyppighederne er baseret på de to forgangne kalenderår og beregnes særskilt for alle alderstrin. De seneste tal viser, at middellevetiden for oårige i perioden 2019/2020 beregnes til 79,5 år for mænd og 83,6 år for kvinder, se figur 1.13. Det svarer til en stigning på 0,2 år for mænd og 0,4 år for kvinder siden den forrige opgørelse, som var baseret på perioden 2018/2019. COVID-19 har dermed ikke påvirket dødeligheden i et omfang, der gør, at udviklingen afviger fra den generelle tendens siden starten af 1990'erne, hvor middellevetiden er steget næsten hvert eneste år.

Figur 1.13 Middellevetid for 0-årige. 1990/1991 – 2019/2020

Anm.: I dette afsnit sammenlignes ikke med et gennemsnit over en fem-års periode, idet alderssammensætningen og dermed antallet af døde er påvirket af de store efterkrigsgenerationer.
Kilde: www.statiskbanken.dk/hisb7

Det skal bemærkes, at dødshyppighederne, som indgår i beregningen af middellevetiden, netop er opgjort på baggrund af de to forgangne kalenderår. COVID-19-pandemien har derfor også kun påvirket dødeligheden i mindre end halvdelen af perioden i den seneste beregning, som dækker perioden 2019/2020. Det skyldes naturligvis, at COVID-19-pandemien først ramte Danmark i foråret 2020.

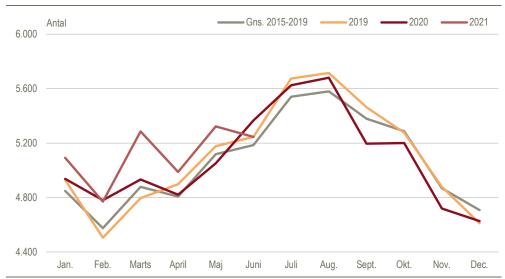
Endelig er det værd at bemærke, at det ikke kan udledes af tallene, at COVID-19-pandemien ikke har påvirket dødeligheden. Eksempelvis kan det ikke udelukkes, at middellevetiden måske var steget lidt mere fra 2018/2019 til 2019/2020, hvis pandemien ikke havde ramt Danmark. Middellevetiden har været stigende i mange år, hvilket bl.a. kan tilskrives en bedre sundhedstilstand i befolkningen og bedre behandlingsmuligheder i sundhedsvæsenet. Med andre ord er der mange faktorer, som påvirker dødeligheden i samfundet og dermed udviklingen i middellevetiden, hvilket det kan være vanskeligt at tage højde for i en simpel beregning.

1.5 Fødte

En eventuel påvirkning af COVID-19 på tilbøjeligheden til at få børn ville tidligst kunne spores i antallet af fødte fra december 2020 og frem. Antallet af levendefødte i december 2020, 4.627 nyfødte, lå på niveau med antal fødte i december 2019, og 1,7 pct. under gennemsnittet for december i perioden 2015-2019.

Antallet af levendefødte i 2020 blev samlet set lidt lavere end det foregående år, nemlig 60.937 levendefødte; et fald på 0,4 pct. ift. det samlede antal levendefødte i 2019. Som det også fremgår af figur 1.14 er der store variationer mellem månederne i forhold til, hvor mange børn der fødes. Fx i 2020 var der 1.053 færre i måneden med færrest levendefødte (december) end i måneden med flest levendefødte (august).

Figur 1.14 Levendefødte 2019, 2020, 2021 (1. halvår) og gennemsnit for 2015-2019

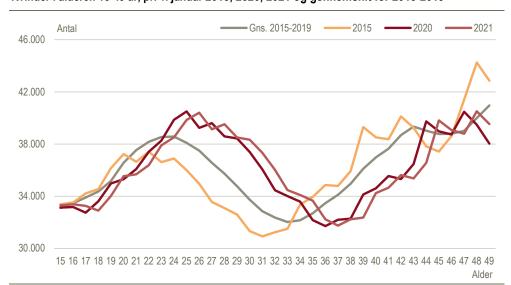
Kilde: www.statistikbanken.dk/bev3a

I første kvartal 2021 steg antallet af levendefødte 3,4 pct. ift. første kvartal 2020, mens væksten i andet kvartal var 2,1 pct. i forhold til samme kvartal 2020. Samlet set er der tale om en stigning på 2,7 pct. for første halvår 2021 i forhold til første halvår 2020, dvs. 811 flere nyfødte i første halvår 2021 end i første halvår 2020.

Disse akkumulerede opgørelser dækker dog over store forskelle månederne imellem, hvor fx antallet af fødte i marts 2021 var 7,2 pct. højere end marts 2020, ligesom også antallet af levendefødte i april og maj 2021 var højere end de tilsvarende måneder året før, hhv. 3,5 pct. og 5,4 pct. Denne stigende tendens var dog aftagende i juni 2021, hvor der var et fald i antallet af fødte på 2,3 pct. i forhold til året før.

Det er dog ikke entydigt, at krisen kan forklare væksten. Siden 2015 er antallet af kvinder i alderen 25-34 år – aldersgruppen for mødrene til 71,5 pct. af de levendefødte i 2020 - steget med godt 49.000 kvinder, se figur 1.15. Dermed forventes antallet af levendefødte også at stige i disse år.

Figur 1.15 Kvinder i alderen 15-49 år, pr. 1. januar 2015, 2020, 2021 og gennemsnit for 2015-2019

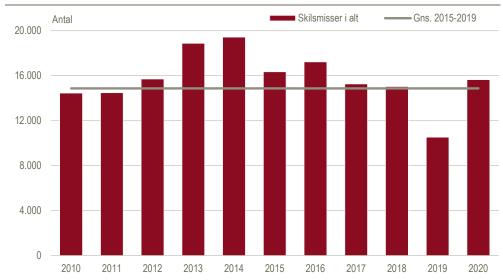
Kilde: www.statistikbanken.dk/folk2

Ændringer blandt befolkningen

2.1 Skilsmisser

I 2020 var der 15.700 skilsmisser. Det er 5 pct. flere end det gennemsnitlige antal skilsmisser over de fem foregående år, og på niveau med gennemsnittet for de seneste 10 år, se figur 2.1.

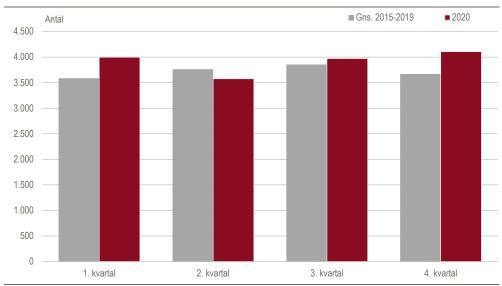
Figur 2.1 Antal skilsmisser. 2010-2020 og gennemsnit for 2015-2019

Anm.: Antallet af skilsmisser var i 2019 meget lavt. Der er ikke fundet en strukturel årsag. Se Nyt fra Danmarks Statistik nr. 50. Kilde: www.statistikbanken.dk/ski6

Opgøres antallet af skilsmisser fordelt på kvartaler sås en stigning ift. tidligere år allerede i 1. kvartal, hvor en sammenhæng med COVID-19 ikke var aktuel. I 2. kvartal var der et fald på 5 pct.; efterfulgt af en stigning i 3. kvartal på 3 pct. og endelig en større stigning på 12 pct. i 4. kvartal 2020, se figur 2.2. Det ser dermed ikke ud til, at skilsmissetendensen i løbet af 2020 blev entydigt påvirket.

Figur 2.2 Antal skilsmisser pr. kvartal 2020 og gennemsnit for 2015-2019

Kilde: www.statistikbanken.dk/bev3c og ski6kvt

■ Gns 2015-2019 **2020** Anta 35 30 25 20 15 10 5 0 40-49 år 50-59 år I alt 20-29 år 30-39 år 60-69 år 70-79 år 80 år+

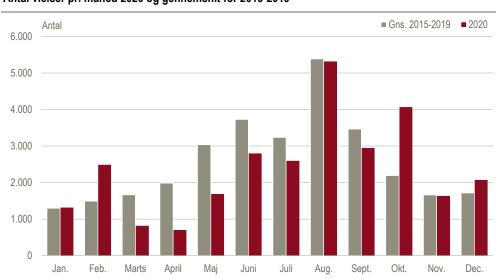
Figur 2.3 Skilsmisser pr. 1.000 gifte 2020 og gennemsnit for 2015-2019

Anm.: Kun skilsmisser blandt ægtepar med to af forskelligt køn. Kilde: www.statistikbanken.dk/ski3 og folk1a

raide. www.statistikbarikeri.divskio og foli

2.2 Vielser

Fra marts til juni 2020 var der et markant fald i antal vielser på 42 pct., set i forhold til gennemsnittet for samme periode de seneste fem år, se figur 2.4. Nedlukningen af store dele af samfundet i foråret 2020 satte sandsynligvis sit præg på antallet af vielser i foråret, men det samlede antal vielser i 2020 på 28.500 viste et væsentligt mindre fald på 8 pct. i forhold til de foregående fem år.

Figur 2.4 Antal vielser pr. måned 2020 og gennemsnit for 2015-2019

Kilde: www.statistikbanken.dk/bev3c

Februar er normalt en af de måneder med færrest vielser, men antallet af vielser i februar 2020 var næsten fordoblet i forhold til februar året før. Dette skyldes flere faktorer: 2020 var skudår, og ud over, at dette gav en ekstra dag i måneden, var der

også fem lørdage. Desuden havde februar 2020 to populære vielsesdatoer: 20-02-2020 og 22-02-2020, hvor hhv. 460 og 330 par blev viet.

Stigningen i vielser i oktober 2020 kan også stort set tilskrives en enkelt populær vielsesdag, nemlig lørdag den 10. oktober 2020. På denne dato blev 1.800 par viet, og datoen 10-10-2020 opnåede dermed en fjerdeplads på listen af specielle vielsesdatoer siden årtusindskiftet (se "Specielle vielsesdatoer" på emnesiden om vielser).

Vielser i månederne maj til september foretages oftere i kirken end vielser i årets øvrige måneder. I maj, juni og juli 2020 faldt andelen af kirkelige vielser markant til samlet at udgøre 23 pct. i forhold til gennemsnittet på 38 pct. for disse måneder de foregående fem år. De kirkelige vielser har over de foregående fem år udgjort 33 pct. i gennemsnit af samtlige vielser, men i 2020 var andelen faldet til 27 pct., se figur 2.5.

■ Gns. 2015-2019 ■ 2020 Pct 50 45 40 35 30 25 20 15 10 5 0 Aug. Jan Feb Marts April Maj Juni Juli Sept. Okt Nov. Dec

Figur 2.5 Andel kirkelige vielser pr. måned 2020 og gennemsnit for 2015-2019

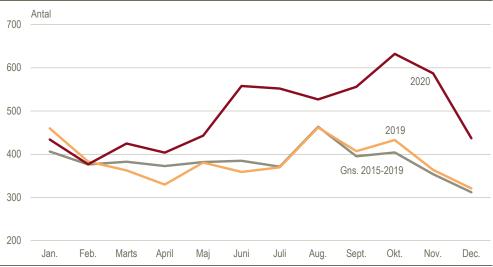
Anm.: Kun vielser blandt par med to af forskelligt køn.

Kilde: www.statistikbanken.dk/vie307

2.3 **Navneskift**

Antallet af personer, der i 2020 skiftede fornavn steg med 29 pct. i forhold til gennemsnittet for perioden fra 2015-2019. Der var en tydelig stigning efter nedlukningen i marts 2020, og især for månederne juni, juli, oktober, november og december var der en betydelig stigning i forhold til de samme måneder i den forudgående femårs-periode, se figur 2.6. Hvorfor nedlukningen tilsyneladende har påvirket antallet af fornavneskift, kan der kun spekuleres om, men eftersom tendensen i 2020 var så markant, har vi alligevel valgt at tage opgørelsen med i denne publikation; ikke mindst eftersom efternavnskift ikke er påvirket (mere herom nedenfor).

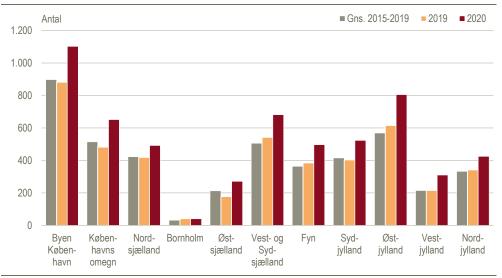
Figur 2.6 Antal skift af fornavn 2019, 2020 og gennemsnit for 2015-2019

Kilde: Særkørsel.

I alle landsdele i Danmark var der i 2020 en stigning i antal fornavneskift. I forhold til gennemsnittet for 2015-2019 sås den største procentvise stigning i Vestjylland, hvor der var en stigning på 44 pct. Herefter kom Østjylland med 41 pct. og Fyn med 37 pct. Antalsmæssigt var der flest personer med bopæl i Byen København, der skiftede fornavn i 2020, nemlig 1.102 personer, hvilket var en stigning på 23 pct. i forhold til gennemsnittet for perioden 2015-2019, se figur 2.7.

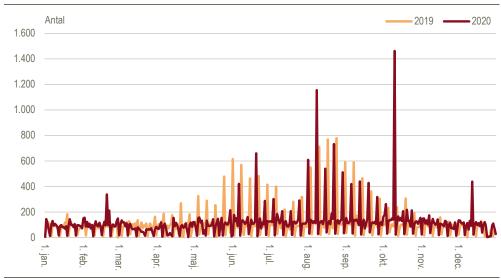
Figur 2.7 Antal skift af fornavn 2019, 2020 og gennemsnit for 2015-2019, fordelt på landsdele

Kilde: Særkørsel.

Antallet af personer, der i 2020 skiftede efternavn steg med 7 pct. i forhold til 2019 og med 6 pct. i forhold til gennemsnittet for perioden 2015-2019. I 2020 var der nogle tydeligt populære datoer for efternavneskift, fx 20-02, 22-02, 08-08, 10-10 og 12-12. Sammenlignes disse datoer med vielsesstatistikken, var der et tydeligt sammenfald med de mest populære vielsesdatoer i 2020. I gennemsnit var der 117 personer, der skiftede efternavn pr. dag i 2020. Den 10-10-2020 var den mest populære for efternavneskift, og denne dag skiftede 1.462 personer efternavn, hvilket svarede til 3 pct. af alle efternavneskift i 2020. Hermed kan det vist konstateres, at efternavneskift hænger kraftigt sammen med indgåelse af ægteskab, se figur 2.8.

Figur 2.8 Antal skift af efternavn pr. dag 2019 og 2020

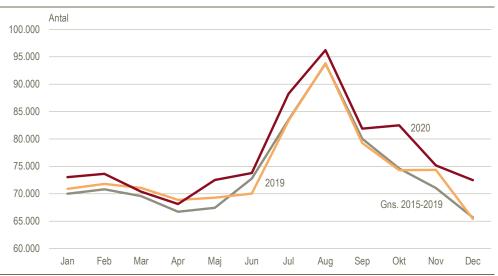
Kilde: Særkørsel.

Antallet af efternavneskift fordelt på måneder i 2020 i stedet for dage bekræfter dette. I de måneder, hvor Danmark var lukket ned i foråret 2020, var antallet af skift af efternavne under niveauet for 2019, og omvendt lå de resterende måneder højere end 2019. Igen var det muligheden for en vielse på specielle datoer, der slog igennem.

2.4 Flytninger

Antallet af flytninger inden for Danmarks grænser lå generelt højere i 2020 end i årene forinden. I 2020 blev der foretaget 35.540 flytninger flere end i 2019; en stigning på knap 4 pct. I alt blev der registreret 928.029 flytninger i 2020 mod 892.489 i 2019, hvilket var lidt højere end niveauet for gennemsnittet for perioden 2015-2019 på knap 886.000. Især fra april og frem var antallet af flytninger højere end gennemsnittet for de tilsvarende måneder for årene 2015-2019, se figur 2.9. Forskellen var mest markant i oktober og december måned, hvor antallet af flytninger lå hhv. 11 pct. og 10 pct. over gennemsnittet for perioden 2015-2019.

Figur 2.9 Samtlige flytninger 2019, 2020 og gennemsnit for 2015-2019

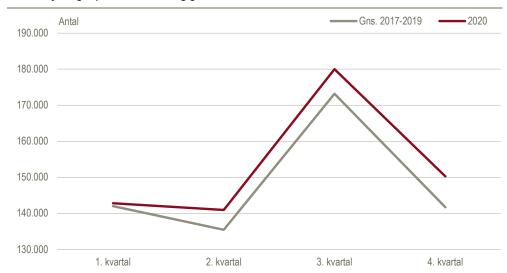

Anm.: Optællingen gælder antallet af flytninger og ikke antallet af personer, der flytter. Således vil en person, der flytter to gange i 2020 indgå med to flytninger.

Kilde: www.statistikbanken.dk/flydag

Opgøres antallet af flytninger i stedet på antallet af flyttede familier – hvor en familie kan bestå både af en enkelt person eller flere personer – sås også en stigning i 2020, hvor der blev foretaget godt 614.000 familieflytninger. Til sammenligning var der i gennemsnit godt 592.000 familieflytninger i perioden 2017-2019, hvilket var på niveau med 2019, hvor 592.952 familieflytninger registreredes. Sammenholdes antallet af familieflytninger i 2020 med de senere års kvartaler fremtræder flere detaljer. Af figur 2.10 fremgår det, at antallet af familieflytninger var på samme niveau i 1. kvartal 2020, hvorpå der sås en stigning både i 2., 3. og 4. kvartal, med den største stigning, 6 pct., i 4. kvartal.

Figur 2.10 Familieflytninger pr. kvartal 2020 og gennemsnit for 2017-2019

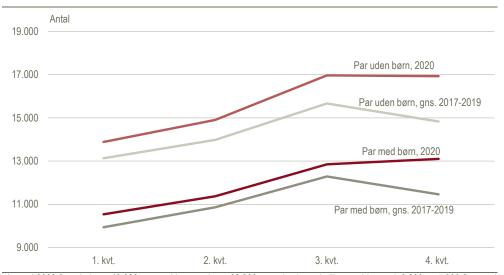
Anm.1: Perioden 2017-2019 er anvendt i dette afsnit, idet 2017 var denne opgørelses første opgørelsesår.

Anm.2: Familieflytninger omfatter flytninger af hele familier, dvs. enlige og par med og uden børn samt alle øvrige flytninger foretaget mellem to boliger. Således tælles to enlige, der flytter sammen fra hver sin bolig, som to flytninger.

Kilde: Særkørsel delvist baseret på indholdet i www.statistikbanken.dk/famflyt6

De fleste familietyper (for en beskrivelse af de 12 familietyper, se tabel famflyt6) flyttede i 2020 i et omfang, der var tæt på de tilsvarende kvartaler de foregående år, men enkelte familietyper, nemlig par med og uden børn, er henover 2020 flyttet mere sammenlignet med gennemsnittet for de tilsvarende kvartaler i perioden 2017-2019, se figur 2.11. Stigningen ses især i 4. kvartal 2020, hvor begge familietyper flyttede 14 pct. mere end gennemsnittet for 4. kvartal 2017-2019.

Figur 2.11 Familieflytninger efter familietype pr. kvartal 2020 og gennemsnit for 2017-2019

Anm.: I 2020 flyttede knap 48.000 par med børn og knap 63.000 par uden børn, hvilket var hhv. godt 3.000 og 5.000 flere end gennemsnittet for 2017-2019.

Kilde: Særkørsel delvist baseret på indholdet i www.statistikbanken.dk/famflyt6

3. Kriminalitet og færdselsuheld

3.1 Tyverier, indbrud og vold

Antallet af anmeldelser har generelt været faldende i en årrække, men for nogle kriminalitetstyper var antallet i 2020 så lavt, at COVID-19 kan antages at have påvirket den faldende tendens yderligere.

Fra 2017 til 2018 faldt antallet af anmeldte lomme- og tasketyverier med 25 pct. og fra 2018 til 2019 faldt antallet med 13 pct. Fra 2019 til 2020 faldt anmeldte lomme- og tasketyverier imidlertid hele 46 pct., se figur 3.1. Antallet lå på nogenlunde samme niveau i januar og februar 2020 som i de tidligere år på samme tidspunkt. Men i marts 2020 var antallet betydeligt lavere end i marts de tidligere år, og faldet skyldes særligt færre anmeldelser de sidste par uger i måneden. I de efterfølgende forårsmåneder var antallet markant lavere end i tidligere år, hvilket hænger sammen med den første nedlukning af landet, som betød aflysninger af store arrangementer, færre der rejste med offentlig transport, og generelle retningslinjer om at holde afstand. Hen over sommeren blev restriktionerne lempet; restauranterne og bylivet åbnede delvis, og sommervejret betød, at flere igen samledes. I denne periode steg antallet af anmeldelser en smule. I efteråret blev forsamlingsforbuddet og de øvrige restriktioner skærpet igen, hvilket også betød færre anmeldte lomme- og tasketyverier i slutningen af året.

=2017**2018 2019 2020** Lomme- og tasketyveri Indbrud i beboelser 5.000 20.000 30.000 35.000 40.000 45.000 10.000 15.000 25.000 Antal

Figur 3.1 Anmeldte lomme- og tasketyverier samt indbrud i beboelser. 2017-2020

Kilde: Særkørsel delvist baseret på indholdet i www.statiskbanken.dk/straf22

Antallet af anmeldte indbrud i beboelser har ligeledes været nedadgående i en længere årrække, men faldt betydeligt i 2020. Der blev således anmeldt 17.500 indbrud i beboelser i 2020, svarende til et fald på 29 pct. i forhold til 2019, se figur 3.1. Indbrud i beboelser omfatter villaer o.l., landejendomme, lejligheder og værelser. Det lave antal hænger sandsynligvis sammen med, at det har været sværere at begå indbrud, når mange i løbet af året har været mere hjemme end normalt som følge af COVID-19-restriktionerne.

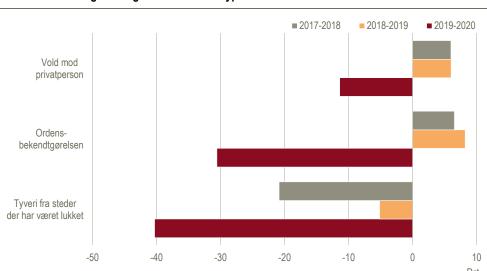
Faldet i anmeldte indbrud i beboelser forekom i alle landsdele bortset fra Vestjylland, hvor der var en stigning på knap 1 pct. fra 2019 til 2020. På Bornholm blev der anmeldt 77 pct. færre indbrud, men dette skal ses i lyset af et i forvejen lavt antal anmeldelser. I landsdelene Byen København og Sydjylland blev der anmeldt hhv. 44 og 40 pct. færre indbrud i beboelser i 2020 i forhold til 2019. For de resterende landsdele var faldet på mere end 20 pct., se figur 3.2.

Indbrud i beboelser Procentvis ændring for hele landet Pct. 10 0 -10 -20 -30 -40 -50 -60 -70 -80 Fyn Bven Køben-Born-Øst-Vest-Syd-Øst-Vest-Nord-Nord-Københavns sjælland holm sjælland og Sydjylland jylland jylland jylland havn sjælland omegn

Figur 3.2 Procentvis ændring i anmeldte indbrud i beboelser fra 2019 til 2020, fordelt på landsdele

Kilde: www.statiskbanken.dk/straf22

Anmeldelser vedrørende vold mod privatperson faldt med 11 pct. fra 2019 til 2020. Det er et knæk på en kurve, der ellers har været stigende i årevis. Vold mod privatperson omfatter simpel vold, alvorligere vold samt særlig alvorlig vold, hvoraf simpel vold udgør langt den største andel. Det må formodes, at nedlukningen af bl.a. nattelivet grundet COVID-19 har påvirket udviklingen. Den samme tendens ses i antallet af anmeldte overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, som har været stigende de seneste år, men faldt 31 pct. fra 2019 til 2020. Anmeldte overtrædelser af ordensbekendtgørelsen omfatter handlinger såsom slagsmål, støjende, uanstændig og lignende opførsel på offentlige steder, som er forstyrrende for andre. Som følge af COVID-19-restriktionerne var steder som restauranter, skoler, svømmehaller mv. lukkede i længere perioder i 2020, og dette afspejles ligeledes i antallet af anmeldte tyverier fra disse steder, som faldt 40 pct. fra 2019 til 2020, se figur 3.3.

Figur 3.3 Procentvis ændring i udvalgte overtrædelsestyper. 2017-2020

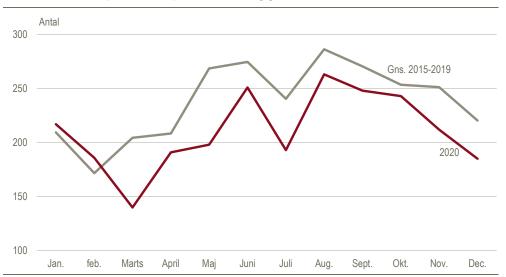
Anm.: Tyveri fra steder der har været lukket i perioder i 2020 i forbindelse med COVID-19: Cafeteria/restaurant, hotel/motel, kasseapparat, udstilling, andre butikker, campingplads, garderobe, skole/fritidshjem, hospital/plejehjem, institution, kontor og svømmehal/idrætsanlæg/omklædningsrum.

Kilde: Særkørsel delvist baseret på indholdet i www.statiskbanken.dk/straf22

3.2 Færdselsuheld med personskade

Det samlede antal færdselsuheld med personskade var i januar og februar 2020 på niveau med gennemsnittet for de foregående fem år. Fra marts 2020, hvor nedlukningen af Danmark pga. COVID-19 iværksattes, faldt antallet af færdselsuheld i forhold til gennemsnittet for de respektive måneder i 2015-2019, se figur 3.4.

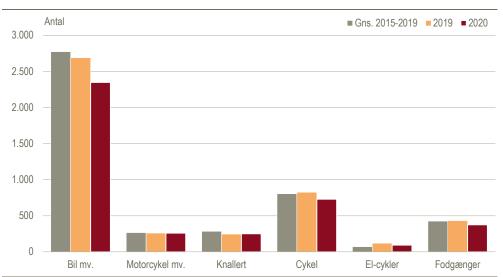
Figur 3.4 Færdselsuheld med personskade pr. måned 2020 og gennemsnit for 2015-2019

Anm.: I alt registrerede politiet 2.527 færdselsuheld med personskade i 2020 og 2.859 i gennemsnit for perioden 2015-2019. Kilde: www.statistikbanken.dk/uheld4

Sammenholdt med gennemsnittet for perioden 2015-2019 faldt antallet af færdsels-uheld med personskade i 2020 med 12 pct. Hvor biler mv. var involveret, faldt antallet med 15 pct. Hvor knallert, cykler og fodgængere var involveret, var faldet 9 pct., og hvor motorcykler var involveret 2 pct. At antallet af personskader med elcykler steg 30 pct. i 2020 i forhold til gennemsnittet for 2015-2019 skyldes, at gennemsnitsberegningen tager udgangspunkt i 2015, hvor antallet af tilskadekomne elcyklister lå på et meget lavt niveau. Fra 2019 til 2020 faldt andelen faktisk 22 pct.

Figur 3.5 Færdselsuheld med personskade efter transportmiddel involveret 2019, 2020 og gennemsnit for 2015-2019

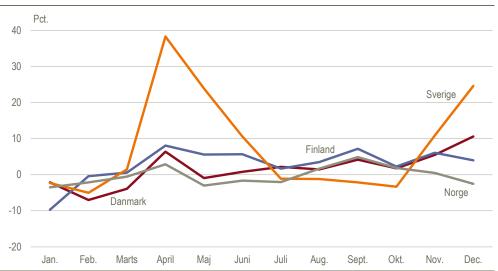
Kilde: www.statistikbanken.dk/uheld4

4. Nordisk udsyn

4.1 Befolkningsudvikling i 2020

Blandt de fire store nordiske lande var Sverige i 2020 hårdere ramt af dødsfald med COVID-19. Dette kan ses i den generelle overdødelighed, som beregnes af Eurostat, se figur 4.1. Mens Danmark, Finland og Norge havde en relativt lav overdødelighed i 2020, kan to bølger af overdødelighed tydeligt ses i de svenske tal. I april 2020 var antallet af dødsfald 38 pct. over det baseline-niveau, som Eurostat opgør overdødelighed i forhold til og sent i 2020 topper Sverige igen med en overdødelighed på 25 pct. Til sammenligning havde Danmark den højeste overdødelighed i december med 11 pct., Finland i april med 8 pct., og Norge i september med 5 pct.

Figur 4.1 Eurostats beregnede overdødelighed i 2020

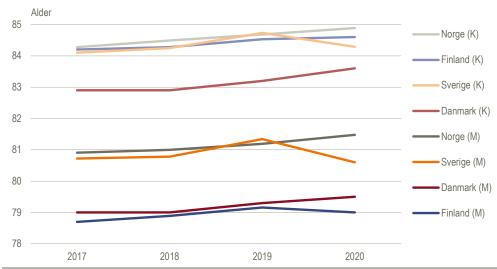
Anm.: Eurostats definition af overdødelighedsindikatoren er den procentuelle stigning (eller fald) i antal døde pr. måned i forhold til det gennemsnitlige antal månedlige døde i perioden 2016-2019.

Kilde: www.europa.eu/eurostat/products-eurostat-news/Mortality

Udviklingen i antal døde har også haft betydning for middellevetiden. Middellevetiden for o-årige faldt i Sverige i 2020, forblev relativt stabil i Finland, mens den steg i både Norge og Danmark. Både Finland og Norge havde færre end 600 dødsfald relateret til COVID-19 i 2020, mens antallet i Sverige var meget højere, knap 10.000 dødsfald med COVID-19 i 2020. Dette forklarer i høj grad faldet i forventet middellevetid i Sverige i 2020.

Danmark havde den laveste forventede middellevetid af de fire nordiske lande, men selv her steg den forventede levealder på trods af de omkring 1.300 dødsfald relateret til COVID-19 i 2020, se figur 4.2. Det skal imidlertid noteres, at i Danmark beregnes middellevetiden anderledes end de øvrige nordiske landes statistikbureauer, og dermed er effekten af COVID-19-pandemien muligvis ikke slået helt igennem i de danske tal endnu.

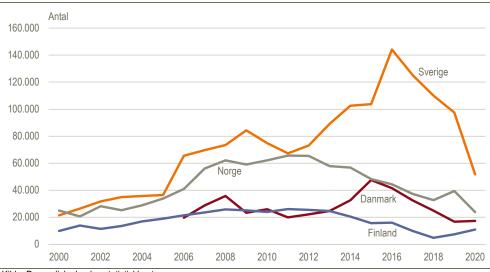
Figur 4.2 Middellevetid for 0-årige. 2017-2020

Kilde: De nordiske landes statistiskkontorer.

Sverige og Norge havde et stort fald i befolkningstilvæksten i 2020. I Danmark var tilvæksten stort set den samme som i 2019, som dog også var lavere end tidligere år, mens Finland oplevede en lille stigning i folketallet, se figur 4.3. Faldet i Sverige skyldes til dels det relativt store antal dødsfald, men også at nettoindvandringen var halveret i 2020. I Norge skyldes faldet i befolkningstilvæksten overvejende et fald i indvandring. I modsætning hertil er nettoindvandringen til Finland steget med ca. 25 pct. Stigningen i Finland skyldes dels finske statsborgere, der flyttede hjem, og en generel nedgang i udvandring.

Figur 4.3 Befolkningstilvækst. 2000-2020

Kilde: De nordiske landes statistiskkontorer.

5. Henvisninger

Tænketanken EUROPAs coronatidslinje:

www.thinkeuropa.dk/politik/tidslinje-over-coronakrisen-hvad-skete-der-og-hvornaar

Statsministerens pressemøder:

www.stm.dk/presse/pressemoedearkiv

Nyheder fra Udenrigsministeriet:

www.um.dk/da/nyheder-fra-udenrigsministeriet

Eurostats opgørelse af overdødelighed i de europæiske lande:

www.europa.eu/eurostat/products-eurostat-news/Mortality

Sveriges statistikkontor:

www.scb.se/hitta-statistik

Norges statistikkontor:

www.ssb.no/befolkning

Finlands statistikkontor:

www.stat.fi/index

